

Nhận xét tình trạng rối loạn chức năng tuyến giáp ở phụ nữ trong 3 tháng đầu thai kỳ

Ths. Bs: Đỗ Thị Tuyết Nhung.

TS. Đinh Bích Thủy

PGS. TS. Nguyễn Khoa Diệu Vân

ĐẶT VẤN ĐỀ

- Tuyến giáp có vai trò quan trọng.
- Trong quá trình mang thai, thay đổi rõ rệt hormon tuyến giáp (đặc biệt trong 3 tháng đầu).
- Suy giáp, cường giáp thai kì ảnh hưởng xấu đến mẹ và thai nhi đặc biệt trong 3 tháng đầu
- Nghiên cứu trên thế giới: tầm soát RLCNTG trong thai kỳ.
- Việt Nam: ít nghiên cứu

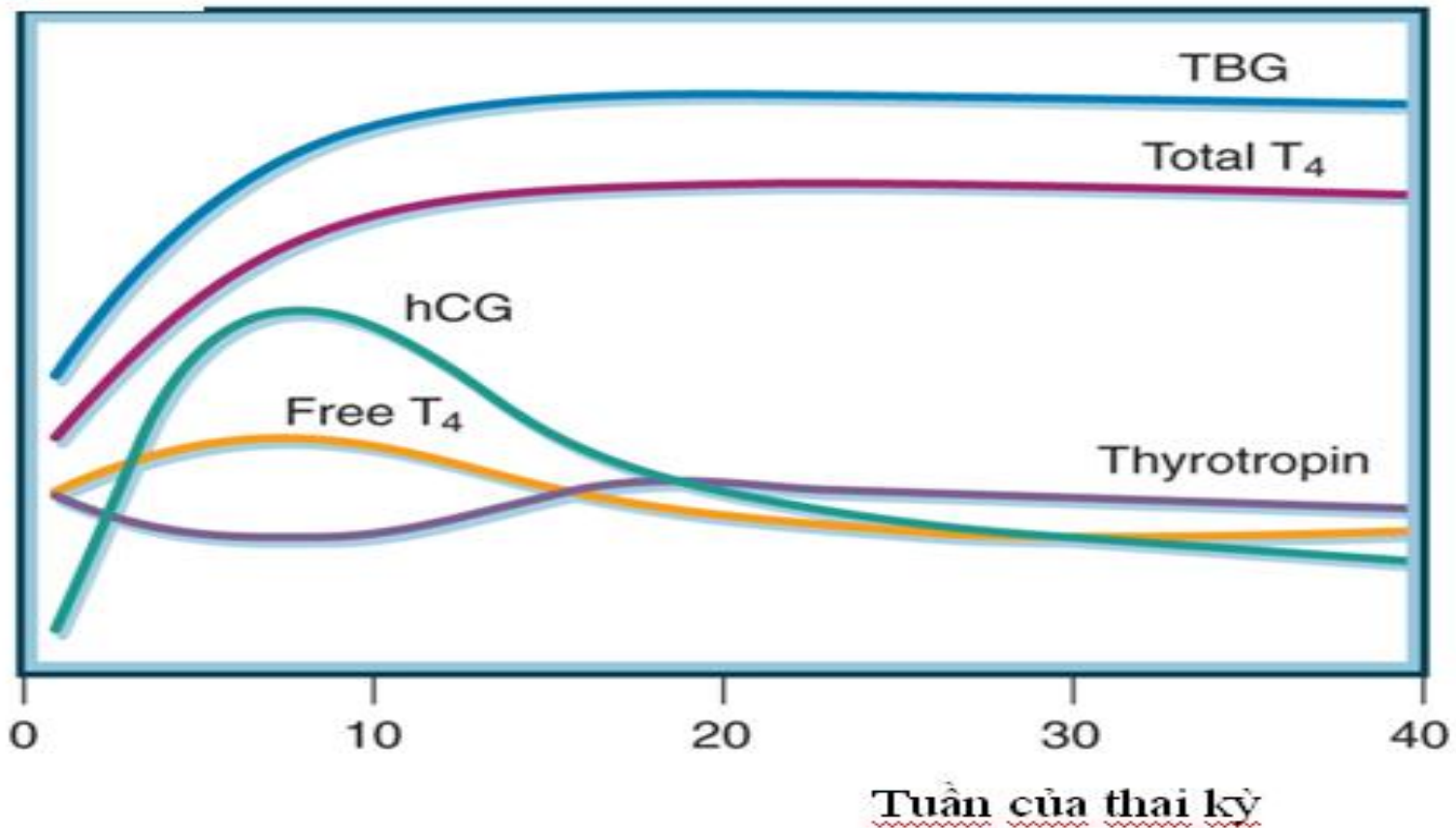
MỤC TIÊU

Xác định tỷ lệ rối loạn chức năng tuyến giáp và một số yếu tố liên quan ở đối tượng nghiên cứu.

TỔNG QUAN TÀI LIỆU

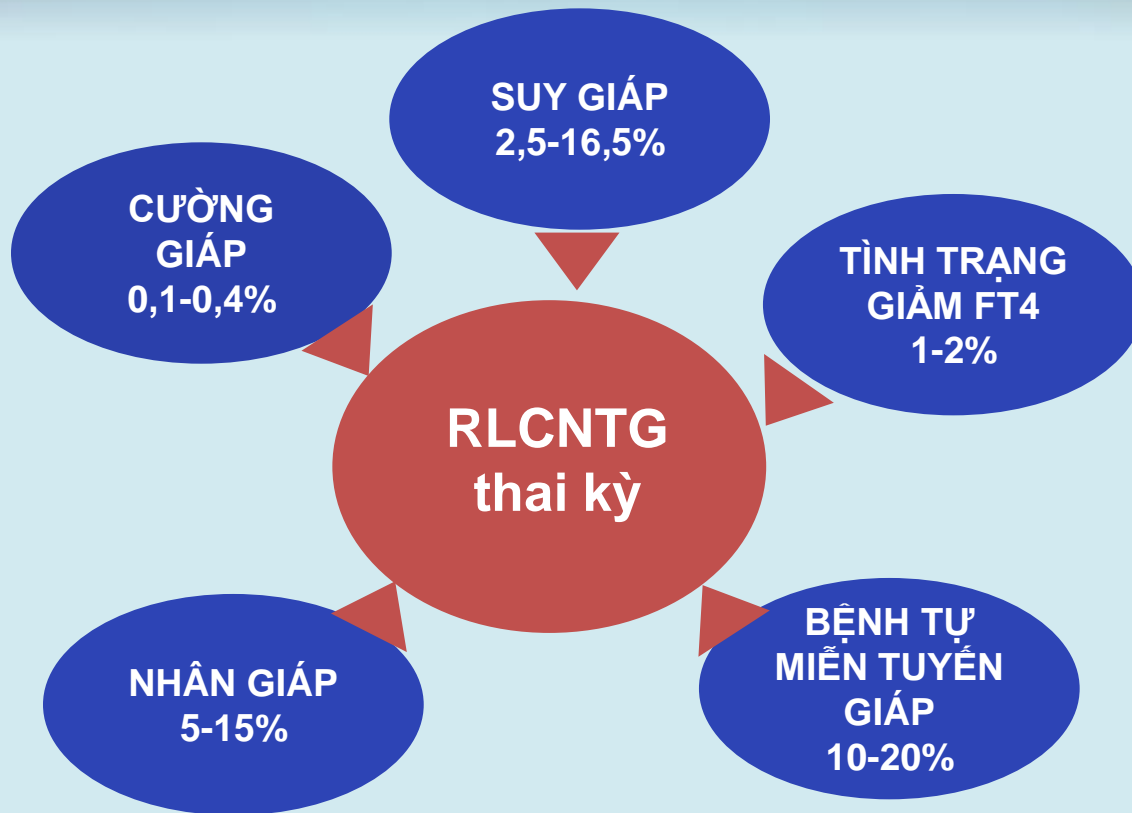
Ảnh hưởng sinh lý của mang thai lên tuyến giáp (cấu trúc và chức năng)

Me

TỔNG QUAN TÀI LIỆU

Các rối loạn chức năng tuyến giáp trong thai kỳ

HẬU QUẢ :

- Sảy thai, đẻ non
- Rau bong non
- Tăng HA thai kỳ
- Suy tim sung huyết
- Cơn bão giáp
- Viêm tuyến giáp sau sinh
- Giảm phát triển tâm thần – thể chất ở trẻ

Allan, Abalovich et al: tăng nguy cơ sảy thai ở bn suy giáp lâm sàng
Vejbjerg: Hình ảnh tự miễn và TSH tăng => dấu hiệu sớm RLCNTG

TỔNG QUAN TÀI LIỆU

Khuyến cáo sàng lọc chức năng tuyến giáp ở phụ nữ mang thai

- Tuổi > 30, BMI $\geq 40\text{kg/m}^2$.
- Tiền sử (bản thân, gia đình) mắc bệnh tuyến giáp.
- Tiền sử sảy thai, sinh non, vô sinh. Tiền sử chiếu xạ vùng đầu, cổ.
- Bệnh tự miễn : ĐTĐ typ 1, VKDT...
- Đang điều trị với amiodarone, lithium.
- Triệu chứng nghi ngờ suy giáp.
- Bướu cổ.
- Kháng thể kháng giáp (+).

ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NC

**Đối tượng
nghiên cứu**

156 thai phụ mang thai 3 tháng đầu

❖ Địa điểm:

- Phòng Tái khám - Khoa Nội Tiết - ĐTĐ, BV Bạch Mai.
- Phòng khám Theo yêu cầu, BV Phụ sản Trung ương.

❖ Thời gian: Tháng 11/2014 - tháng 7/2015

ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NC

Tiêu chuẩn lựa chọn

- Phụ nữ mang thai sống
- Đơn thai, tự nhiên
- Tuần thai từ 6-13 tuần
- Đồng ý tham gia nghiên cứu

Tiêu chuẩn loại trừ

- Thụ thai bằng: IUI, IVF
- Mắc bệnh cấp tính: NK, suy gan, suy thận...
- Đang dùng thuốc: amiodarone, lithium, corticoid...

ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NC

- **Thiết kế nghiên cứu:** mô tả cắt ngang
- **Cỡ mẫu:** thuận tiện

Phương pháp lấy mẫu và xét nghiệm

- Thời điểm lấy máu: tĩnh mạch, lúc đói
- Định lượng FT4, TSH và anti-TPO pp miễn dịch điện hóa phát quang
- Máy cobas 6000 modul e601 và cobas 411 của Roche
- Tại khoa Sinh hóa- BV Bạch Mai

ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NC

Tiêu chí đánh giá: TSH, FT4, anti-TPO

	TSH (mIU/l)*	FT4 (pmol/l)**
Thấp	< 0,1	< 12,0
Bình thường	0,1 - 2,5	12,0 - 23,34
Cao	> 2,5	> 23,34

Anti-TPO $\geq$ 34 IU/l $\Rightarrow$ Dương tính

* ATA 2011

** Wang 2011

ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NC

*Chẩn đoán các rối loạn chức năng tuyến giáp
(ATA 2011)*

Suy giáp	Lâm sàng	TSH ≥ 10 mIU/l 2,5 < TSH < 10 và FT4 < 12 pmol/l
	Dưới lâm sàng	2,5 < TSH < 10 và FT4 bình thường
Cường giáp	Lâm sàng	TSH < 0,1 và FT4 > 23,34
	Dưới lâm sàng	TSH < 0,1 và FT4 bình thường
Tình trạng giảm hormon FT4		0,1 < TSH < 2,5 và FT4 < 12 pmol/l

ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NC

Hình ảnh siêu âm tuyến giáp

Hình ảnh tự miễn tuyến giáp	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Giảm âm (nhẹ, vừa, nặng) ➤ Âm không đồng đều
Không có hình ảnh tự miễn	Không có các hình ảnh trên
Tuyến giáp bình thường	

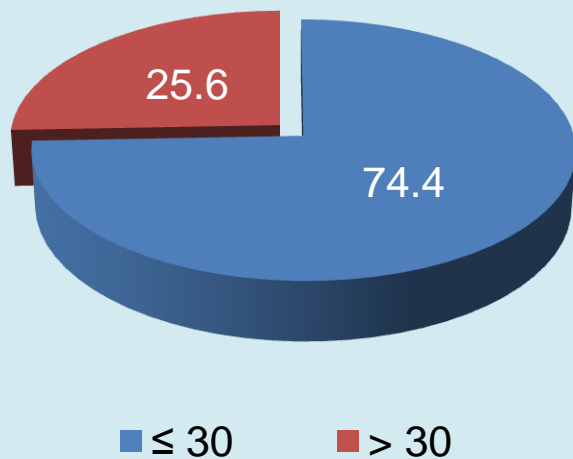
ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NC

Sơ đồ nghiên cứu

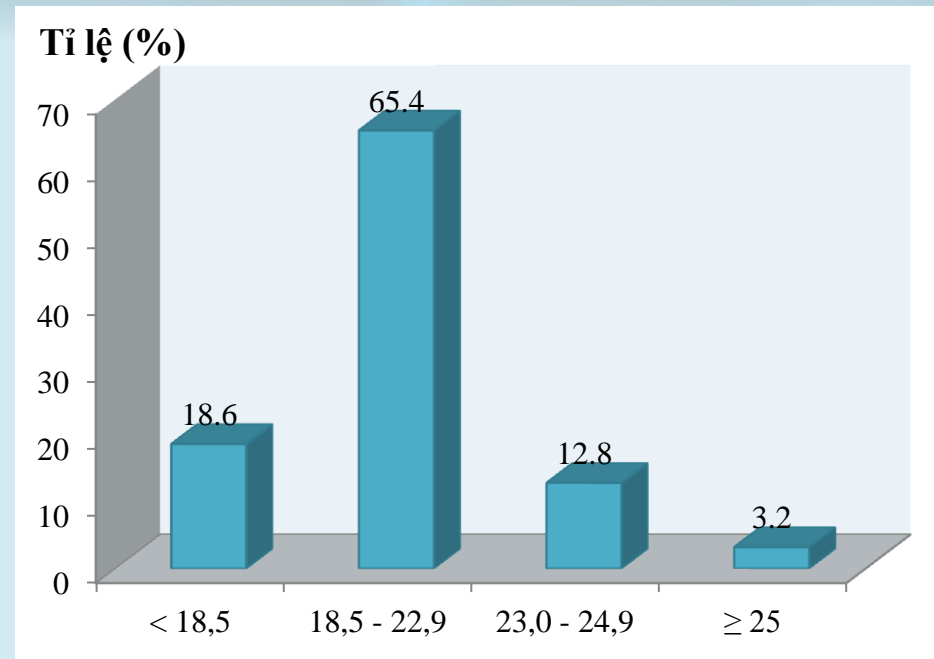

KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN

Đặc điểm chung

Phân bố tuổi

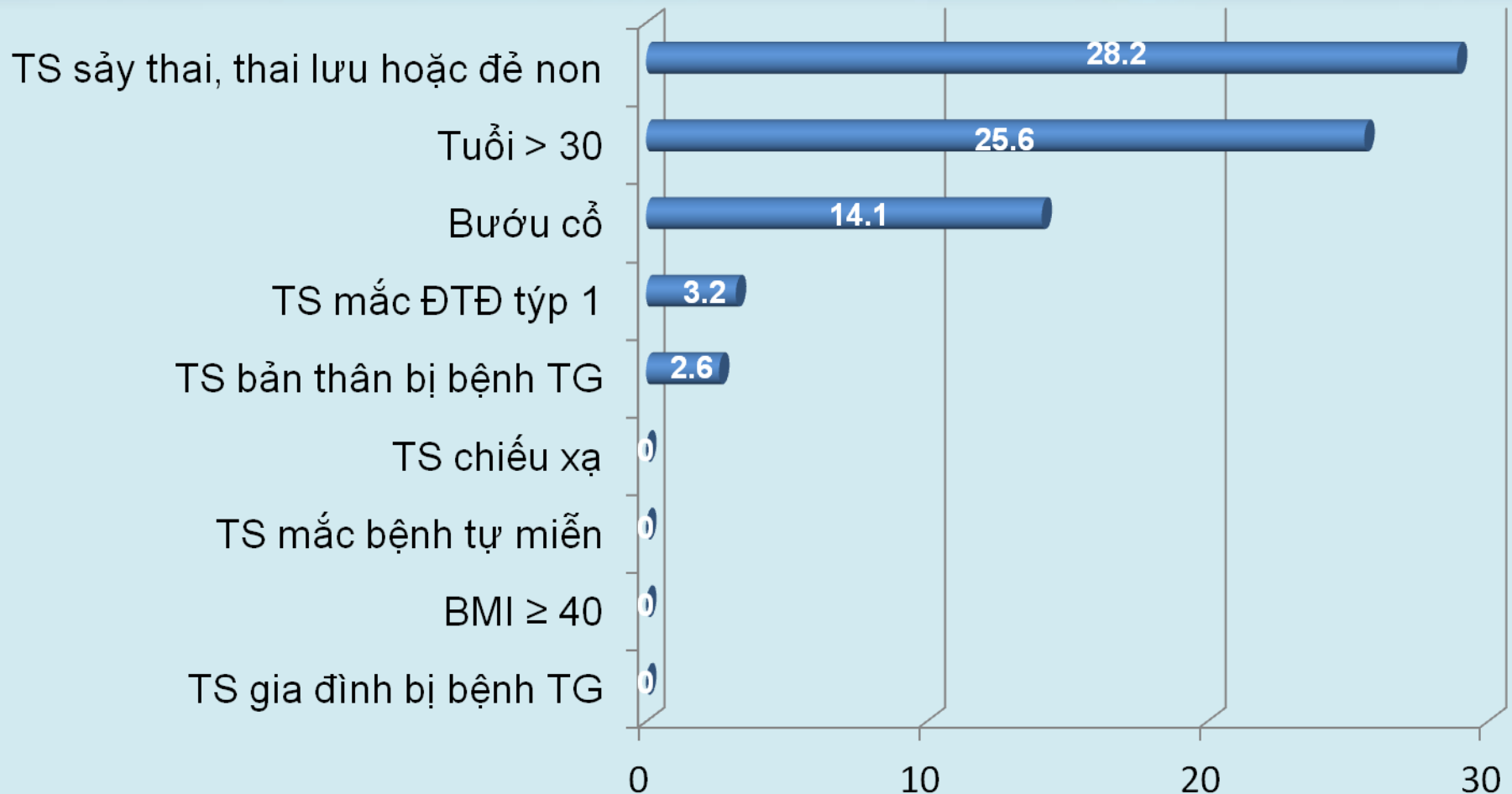

Phân bố BMI trước mang thai

Tuần thai trung bình: **11,42**   **1,97** tuần (6 - 13 tuần)

KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN

Nhóm các yếu tố liên quan đến RLCNTG

KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN

Nồng độ TSH huyết thanh

Nồng độ TSH (mIU/l)	n	Tỷ lệ (%)
Thấp (< 0,1)	26	16,7
Bình thường (0,1 - 2,5)	113	72,4
Cao (> 2,5)	17	10,9
Tổng	156	100
$\bar{x}$ SD	1,194 1.32 mIU/l	

-Nguyễn Thị Tường Vân: 1,20 0,64 mIU/l

-Kurioka : 1,1 mIU/l

KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN

Nồng độ FT4 huyết thanh

Các mức độ FT4 (pmol/l)	n	Tỷ lệ (%)
Thấp < 12,0	19	12,2
Bình thường (12,0 - 23,34)	132	84,6
Cao > 23,34	5	3,2
Tổng	156	100
$\bar{x}$ SD	14,84	5,50 pmol/l

-Panesar et al: 16,2 pmol/l

-Mawaha: 14,9 mIU/l

-Wang: 1,2% (FT4 thấp) pmol/l

-Yang: 1,3%

KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN

Nồng độ anti-TPO huyết thanh

	n	Tỷ lệ (%)
Anti-TPO (+) ($\geq$ 34 IU/ml)	23	14,7
Anti-TPO (-) ($<$ 34 IU/ml)	133	85,3
Tổng	156	100

- Lê Thị Mai Dung: 4,5%
- Wang và cs : 9,6%
- Spinger: 14,9 %

KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN

Siêu âm tuyến giáp

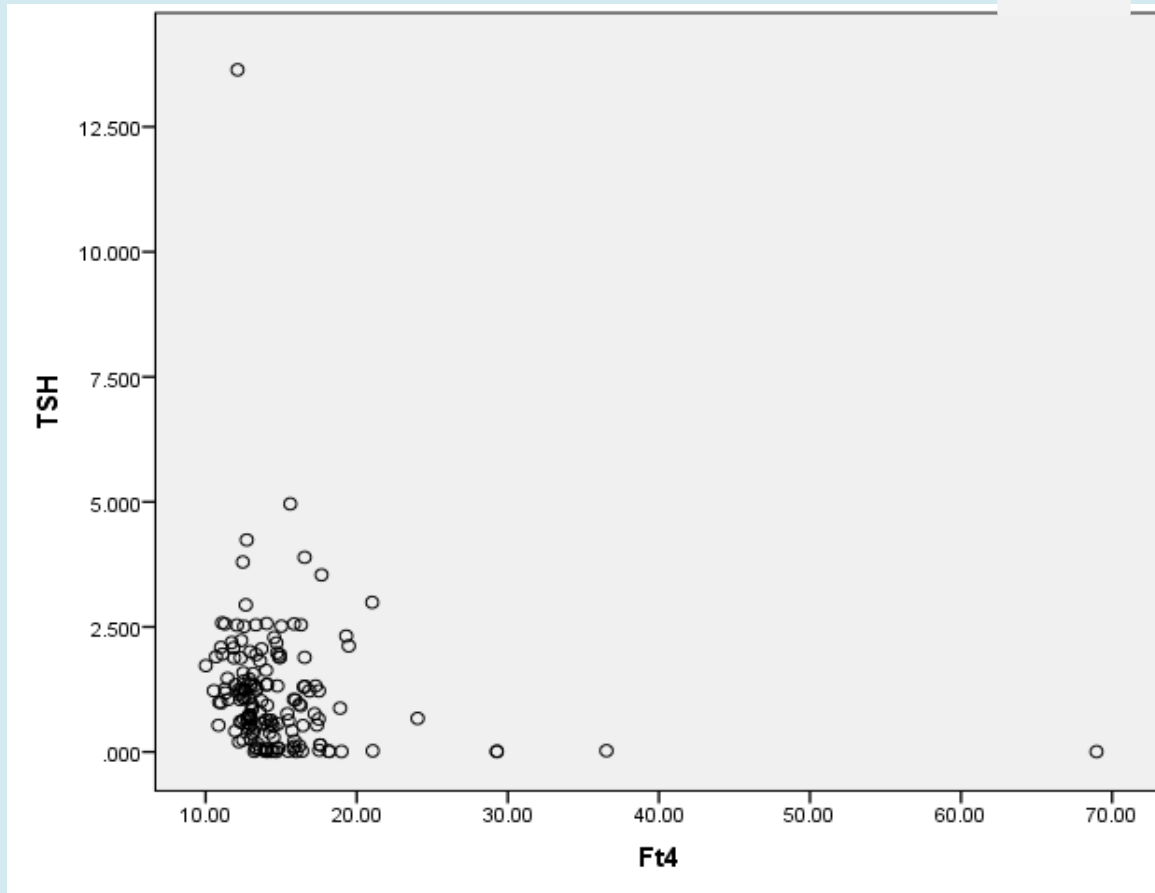
Hình ảnh siêu âm	n	Tỷ lệ (%)
Bình thường	38	63,3
Có nhân (đơn nhân hoặc đa nhân)	12	25
Có hình ảnh tự miễn	10	16,7
Có nhân và hình ảnh tự miễn	0	0
Tổng	60	100

-Mawaha: nhân giáp 20%, hình ảnh tự miễn 19,2%

KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN

Mối liên quan TSH và FT4

$r = 0,16$
 $p = 0,45$

1

KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN

Các rối loạn chức năng tuyến giáp

Các rối loạn		n		Tỷ lệ (%)
Suy giáp	Lâm sàng	3	17	10,9
	Dưới lâm sàng	14		
Cường giáp	Lâm sàng	4	26	16,7
	Dưới lâm sàng	22		
Tình trạng giảm hormon FT4		17		10,9
Bình giáp		96		61,5
Tổng		156		100

-Wang: 10,2% (suy giáp 7,5%, cường giáp 1,8%, FT4 giảm 0,9%

-Li C: 4-%> 27,8% suy giáp

-Jacob JJ: 12,3%-> 35,3% suy giáp

KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN

Suy giáp với các yếu tố liên quan

Yếu tố liên quan		n (113)	Suy giáp n (%)	p	OR	95%CI
TS bệnh lý tuyến giáp	Có	4	3 (75,0)	0,01	20,36	1,98 - 209,58
	Không	109	14 (12,8)			
Anti-TPO	(+)	17	6 (35,3)	0,02	4,22	1,30 - 13,67
	(-)	96	11 (11,5)			

-Không tìm thấy mối liên quan giữa suy giáp với các YT khác

KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN

Cường giáp, tình trạng giảm FT4 với các yếu tố liên quan

Yếu tố liên quan	Rối loạn chức năng	Cường giáp	Tình trạng giảm hormon FT4
		p	p
Tuổi > 30		0,90	1,000
TS bệnh lý tuyến giáp		1,000	0,28
TS sảy thai - thai lưu , đẻ non		0,45	0,56
ĐTĐ typ 1		0,58	1,000
Bướu cổ		0,76	0,69
Anti-TPO (+)		0,74	1,000

KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN

Anti-TPO với các yếu tố liên quan

Yếu tố liên quan		n (156)	Anti-TPO (+) n (%)	p	OR	95%CI
TS sảy thai, thai lưu, đẻ non	Có	44	11 (25,0)	0,02	2,78	1,121 - 6,886
	Không	112	12 (10,7)			
Mắc bệnh ĐTĐ typ 1	Có	5	3 (60,0)	0,004	9,83	1,545 - 62,487
	Không	151	20 (13,2)			

-Không tìm thấy mối liên quan giữa anti-TPO dương tính với các YT khác

KẾT LUẬN

* **Nồng độ hormon tuyến giáp, anti-TPO huyết thanh**

- Nồng độ TSH trung bình là 1,194 1.32 mIU/l.
  - TSH thấp có 16,7%
  - TSH cao có 10,9%.
  - Nồng độ trung bình FT4: 14.84 5.50 pmol/l, FT4 thấp chiếm: 12,2%

* **Tỷ lệ các rối loạn chức năng tuyến giáp và một số yếu tố liên quan**

- Tỷ lệ RLCNTG nói chung: 38,5%.
  - cường giáp 16,7%,
  - suy giáp 10,9%,
  - tình trạng giảm hormon FT4 10,9%.
- Tiền sử mắc bệnh tuyến giáp và anti-TPO dương tính là yếu tố liên quan với suy giáp.
- Không tìm thấy mối liên quan giữa cường giáp, tình trạng giảm FT4 với các yếu tố khảo sát.

KẾT LUẬN

2. Tỷ lệ các rối loạn chức năng tuyến giáp và một số yếu tố liên quan

- Tỷ lệ RLCNTG nói chung: 38,5%.
  - cường giáp 16,7%,
  - suy giáp 10,9%,
  - tình trạng giảm hormon FT4 10,9%.
- Tiền sử mắc bệnh tuyến giáp và anti-TPO dương tính là yếu tố liên quan với suy giáp.
- Không tìm thấy mối liên quan giữa cường giáp, tình trạng giảm FT4 với các yếu tố khảo sát.

XIN TRÂN TRỌNG CẢM ƠN !